

MALTA

QORTI TAL-APPELL
(Sede Inferjuri)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tas-6 ta' Marzu, 2024

Appell Inferjuri Numru 11/2023 LM

Alison Gaffarena (K.I. nru. 258191(M))
('l-appellata')

vs.

Direttur Ġenerali tas-Sigurtà Soċjali
('l-appellant')

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mill-intimat id-**Direttur Ġenerali tas-Sigurtà Soċjali** [minn issa 'l quddiem 'id-Direttur Ġenerali Ġenerali appellant'] mid-deċiżjoni mogħtija fis-26 ta' April, 2023, numru 152/2023 [minn issa 'l quddiem 'id-deċiżjoni appellata'] mill-Arbitru [minn issa 'l quddiem 'l-Arbitru'], li permezz

tagħha ddeċieda li jilqa' l-appell tar-rikorrenti **Alison Gaffarena (K.I. nru. 258191(M))** [minn issa 'l quddiem 'l-appellata'], mid-deċiżjoni tad-Direttur Ġenerali appellant tas-26 ta' Ottubru, 2022.

Fatti

2. Il-fatti tal-każ odjern jirrigwardaw l-imsemmija deċiżjoni tad-Direttur Ġenerali appellant tas-26 ta' Ottubru, 2022 [minn issa 'l quddiem 'id-deċiżjoni tad-Direttur Ġenerali appellant'], fejn infurmaha li hija ma kinitx aktar intitolata li tirċievi l-Għajnuna Soċjali (SUP) għaliex ma kienx sodisfatt li hija ma kinitx involuta f'xi attività kummerċjali.

Mertu

3. L-appellata appellat minn din id-deċiżjoni quddiem l-Arbitru, fejn ikkontestat id-deċiżjoni tad-Direttur Ġenerali appellant, filwaqt li spjegat ċ-ċirkostanzi tagħha.

4. Id-Direttur Ġenerali appellant wieġeb fl-24 ta' Novembru, 2022, fejn huwa wkoll spjega ċ-ċirkostanzi tal-każ odjern filwaqt li sostna li d-deċiżjoni tiegħu kienet tajba u skont il-liġi, u għalhekk kellha tiġi kkonfermata mill-Arbitru.

Id-deċiżjoni appellata

5. L-Arbitru wasal għad-deċiżjoni appellata wara li għamel is-segweni konsiderazzjonijiet:

“Konsiderazzjonijiet

Il-fatti huma paċifiċi bejn il-partijiet. Id-deċiżjoni tad-Direttur Ġenerali hija primarjament ibbażata fuq dikjarazzjoni partikolari tal-15 ta’ Mejju 2018 many of you requested a booking for the 27th May (early morning/holy communion) but I’ve been fully booked for a while. Just had a cancellation at 4.45am. Those of you who are still interested please message me as I forgot who had enquired...

Huwa minnu li din id-dikjarazzjoni taf tagħti intendiment illi l-appellanti kienet qed taħdem iżda waħedha għandha tkun biżżejjed. L-arbitru huwa tal-fehma illi l-fatti relattivi kellhom bżonn aktar investigazzjoni profonda bħal ma seta’ kien teħid ta’ appuntamenti eċċ, sabiex tittieħed deċiżjoni ta’ twaqqif ta’ għajjnuna soċjali. Il-fatt waħdu li l-appellanti kienet fully booked ma jfissirx li kienet qed titħallas ta’ xogħolha. Wieħed seta’ raġonevolment jasal ukoll għal konkluzjoni li l-appellanti kienet qed tagħmel training bla ħlas – ħaġa li naturalment seta’ jsir.

Il-fatti relatati ma’ vetturi u mal-kwistjoni ta’ moda huma fatturi minuri għall-aħħar. L-appellanti kellha kull dritt li jkollha vettura u si tratta ta’ vettura fi perijodu għal qabel il-perijodu in mertu. Dwar il-moda il-fatti juri li si tratta ċertament ta’ diskussjonijiet fir-rigward ta’ moda in ġenerali u mhux f’kuntest ta’ qliegħ ta’ flus.

Fil-kuntest ta’ dawn il-fatti l-arbitru huwa tal-fehma illi l-appell għandu jiġi milqugħ.”

L-Appell

6. Id-Direttur Ġenerali appellant ippreżenta r-rikors tal-appell tiegħu fil-31 ta’ Mejju, 2023 fejn qiegħed jitlob lil din il-Qorti sabiex jogħgobha tħassar u tirrevoka d-deċiżjoni appellata, filwaqt li tikkonferma d-deċiżjoni tiegħu tas-26 ta’ Ottubru, 2022, bl-ispejjeż kollha kontra l-appellata. Jgħid li l-aggravju ewlieni tiegħu huwa li l-Arbitru għamel apprezzament manifestament irragonevoli tal-provi.

7. L-appellata wiegħbet fil-31 ta’ Ottubru, 2023 fejn issottomettiet li d-deċiżjoni appellata għandha tiġi kkonfermata.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

8. Il-Qorti ser tgħaddi sabiex tikkunsidra l-uniku aggravju li qiegħed iressaq id-Direttur Ġenerali appellant, u dan filwaqt li tqis ukoll l-osservazzjonijiet tal-Arbitru kif jirriżultaw fid-deċiżjoni appellata, u s-sottomissjonijiet tal-appellata.

9. Id-Direttur Ġenerali appellant jistqarr li huwa jinsab aggravat bid-deċiżjoni appellata għaliex l-Arbitru għamel apprezzament manifestament irragionevoli tal-provi, u għalhekk l-imsemmija deċiżjoni għandha titħassar. Filwaqt li jagħraf li qorti tal-appell ma tiddisturbax faċilment l-apprezzament tal-fatti li tkun għamlet l-ewwel qorti, jew fil-każ odjern l-Arbitru, jissottomettu li m'għandux jintesa l-insenjament tal-Qorti tal-Appell (Superjuri) fis-sentenza tagħha tal-14 ta' Diċembru, 2018 fl-ismijiet **Dott. Antoinette Cutajar vs. L-Onor. Dr. Joseph Muscat – Prim Ministru et.** B'hekk huwa jgħaddi sabiex jispjega għaliex ma jaqbilx mad-deċiżjoni tal-Arbitru, u jibda billi jirrileva li l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq il-persuna li tkun qiegħda titlob l-għajnuna soċjali f'kuntast bħal dak odjern. Jgħid li madankollu l-appellata ma kienet ressqet l-ebda prova, lanqas permezz tax-xhieda tagħha, u l-unika prova li kien hemm fl-atti kien ir-rapport tal-investigaturi li kien gie maħluf quddiem l-Arbitru. Jirrileva li għalhekk l-uniku verżjoni tal-appellata li kien hemm fl-atti kienet dik li hija tat lill-ispetturi *a tempo vergine*, u jikkontendi li tali dikjarazzjoni madankollu għandha valur probatorju limitat ferm. Id-Direttur Ġenerali appellant jikkontendi li fejn l-imsemmija appellata kienet iddikjarat li hija kienet qiegħda tagħmel "*training bla ħlas*", dan ma kienx gie kkorroborat permezz ta' xi prova oħra, u saħansitra *a tempo vergine* ma kinitx qalet li kienet qiegħda tagħmel xi forma ta' taħriġ, iżda li dan kienet tagħmlu b'mod sporadiku tant li ma jistax

jitqies bħala xogħol bi qligħ. Isostni li d-deċiżjoni appellata hija irragonevoli għall-aħħar, għaliex twarrbu provi li kienu juru, imqar fuq bilanċ ta' probabilitajiet, li l-appellata kienet qiegħda taħdem bil-moħbi, u hawnhekk il-*posts* fuq *Facebook profile* bl-isem 'Allyson Gaffarena Makeup Artist' kienu suffiċjenti. Jirrileva li din il-paġna nfetħet fid-9 ta' Mejju, 2018 u f'inqas minn ġimgħa wara, fil-15 ta' Mejju, 2018 hija kienet qiegħda tinforma lill-klijenti tagħha li kienet *fully booked*. Jirrileva wkoll li wara din id-data u għal diversi snin, l-appellata kienet qiegħda wkoll tistieden iktar *bookings*. Jistaqsi jekk tasew dan ix-xogħol kien wieħed ta' taħriġ, kif kellu jibqa' għaddej għal diversi snin? Dwar is-sit l-ieħor 'Smashing Darling X', id-Direttur Ġenerali appellat jissottometti li għalkemm din ghandha l-apparenza ta' *fashion blog* u interess ġenerali fil-moda, il-kontenut jagħti dettalji rilevanti ferm għall-każ odjern, u hawnhekk jagħmel aċċenn għal diversi minnhom, inkluż stedina sabiex min ikun interessat jagħmel kuntatt magħha għall-fini ta' negozju permezz tal-indirizz smashingdarlingx@gmail.com. Id-Direttur Ġenerali appellant jispjega kif l-ispetturi waqt l-ispezzjoni li wettqu, kienu sabu kamra tas-sodda mimlija prodotti tal-*make-up*, fejn l-appellata spjegat biss li hija kienet diletanta tal-*make-up*. Iżda qatt ma tat spjegazzjoni dwar il-kollaborazzjonijiet tagħha kif kienu jidhru fuq is-sit 'Smashing Darling X'. Isostni li m'hemm l-ebda dubju dwar il-fatt li l-appellata kienet ilha għal diversi snin taħdem bħala *make-up artist* għall-klijenti tagħha li hija kienet rawmet matul is-snin, liema xogħol seta' jsir b'mod faċli mid-dar. Id-Direttur Ġenerali appellant għalhekk jikkontendi li fin-nuqqas ta' prova kontraddittorja, il-konklużjoni tal-Arbitru hija waħda manifestament irragonevoli, għaliex kien evidenti li l-appellata kienet iġġestiet negozju bil-moħbi bi qligħ konsiderevoli, u xhieda ta' dan kienu l-vetturi li mill-

investigazzjoni rriżultaw reġistrati f'isimha. Meħud dan kollu in konsiderazzjoni, id-Direttur Ġenerali appellat jsostni li d-deċiżjoni tiegħu għalhekk kienet waħda tajba u d-deċiżjoni appellata kellha tithassar.

10. L-appellata, fit-twegiba tagħha, tibda billi tispjega l-fatti tal-każ odjern, u tiddikjara li hija ma kinitx taqbel mad-Direttur Ġenerali appellant li l-Arbitru għamel apprezzament manifestament irragonevoli tal-provi. Wara li hija wkoll tagħmel riferiment għall-prinċipju stabbilit fil-ġurisprudenza, li qorti tal-appell ma tiddisturbax faċilment l-apprezzament tal-provi li tkun għamlet l-ewwel qorti, jew fil-każ odjern l-Arbitru, għajr għal raġunijiet gravi u impellenti, tissottometti li ma saret l-ebda ingustizzja permezz tad-deċiżjoni appellata, u għalhekk l-apprezzament tal-provi m'għandux jiġi disturbat. Tgħid li hija taqbel mal-prinċipju ta' min jallega jrid jipprova, li sar riferiment għalih mid-Direttur Ġenerali appellant, iżda dan kellu jiġi applikat fil-konfront tiegħu stess, għaliex kien hu li qiegħed jagħmel l-allegazzjonijiet fil-konfront tagħha. B'riferiment għar-rapport tal-ispetturi sussegwenti għall-investigazzjoni li wettqu fil-konfront tagħha, l-appellata tgħid li fih kien hemm dak li hija kienet qalet lill-imsemmija spetturi, u ssostni li din kienet prova suffiċjenti u saħansitra l-aqwa prova dwar l-allegazzjonijiet tad-Direttur Ġenerali appellant, u hija ma kellha xejn x'izzid miegħu. Tikkontendi li hawnhekk id-Direttur Ġenerali appellant kien saħansitra qiegħed jikkontesta l-prova tiegħu stess, u wara kollox kien fl-interess tiegħu li jressaq id-debita prova sabiex jikkontradixxi dak li hija kienet qalet *a tempo vergine*. L-appellata tirrileva li kif qal l-Arbitru stess, kien hemm bżonn investigazzjoni iktar fil-fond qabel ma tittieħed id-deċiżjoni tat-twaqqif tal-għajjnuna soċjali. Tikkontendi li l-*posts* fuq il-paġni tas-*social media* tagħha ma setgħux iservu ta' provi konkreti sabiex tittieħed deċiżjoni b'konsegwenzi

daqstant iebsin, fejn kellhom jitnaqqsu l-benefiċċji li hija tirċievi għat-tfal tagħha, u li tirrifondi lura l-ammont qawwi ta' €6,000. Tispjega li huwa faċli li wieħed jikteb dak li jrid fuq is-*social media*, u fil-każ tagħha hija kienet xtaqet dak iż-żmien li tistabbilixxi ruħha bħala *make up artist*, sabiex wara li tlesti l-kors tagħha, hija tkun tista' tibda karriera fl-industrija. Kien għalhekk li ttentat tistabbilixxi *following* anki permezz ta' diversi ritratti. L-appellata ssostni li d-Direttur Ġenerali appellant kien tenut juri li tassew kien hemm nies li kienu qegħdin iħallsuha għas-servizz ta' *make-up*. Tispjega li l-intenzjoni tagħha kienet li hija saħansitra ma tibqax tistrieħ fuq il-benefiċċji tal-Għajjnuna Soċjali għaddhul tagħha, u b'hekk issir indipendenti finanzjarjament. Iżda minflok l-aġir tad-Dipartiment kien qiegħed jikkastigaha għal dan.

11. Il-Qorti ssibha diffiċli ferm li tasal għall-istess konkluzjoni li wasal għaliha l-Arbitru, fejn l-argumenti tiegħu mhumiex daqstant ċari. Tgħid li l-provi li ressaq id-Direttur Ġenerali appellant quddiem l-Arbitru, huma suffiċjenti sabiex jikkonvincuha li l-appellata kienet involviet ruħha f'attività kummerċjali. Tagħraf li għalkemm kif jirrileva l-Arbitru fl-ewwel osservazzjoni tiegħu, id-Direttur Ġenerali appellant fin-nota ta' sottomissjonijiet tiegħu, kien tassew ġibed l-attenzjoni għal *post* li telgħet l-appellata fil-15 ta' Mejju, 2018 fuq il-paġna tagħha fuq *Facebook*, huwa kien qiegħed jagħmel dan sabiex iwieġeb il-kumment tal-avukat difensur tal-appellata kif espress fin-nota ta' sottomissjonijiet rispettiva tiegħu. F'din in-nota l-imsemmi avukat difensur argumenta li l-appellata kienet qiegħda ssegwi kors tal-*make-up*, u r-ritratti tal-mudelli li hija kienet turi fuq *Facebook*, kienu juru x-xogħol tagħha waqt l-imsemmi kors. Iżda l-Qorti tikkondividi l-fehma tad-Direttur Ġenerali appellant, u tikkunsidra li l-*post* partikolari jikkostitwixxi prova ċara u inekwivoka dwar in-

natura tal-attività tal-appellata, jiġifieri dik li tagħmel il-qliġ mix-xogħol tagħha. Ċertament ma jistax ikun hemm dubju dwar dan, u mhux kif ikkonkluda l-Arbitru, meta kkunsidra l-possibilità li l-appellata kienet għadha qiegħda tingħata taħriġ.

12. Il-Qorti tkompli tirrileva li l-*post* partikolari fuq *Facebook*, saħansitra jindirizza lill-klijenti, u għalhekk il-Qorti tgħid li s-suggeriment tal-Arbitru iktar u iktar ma jistax jitqies li huwa kredibbli. Tikkunsidra li f'*post* sussegwenti tat-3 ta' Ġunju, 2018, l-appellata b'riferiment għal xi ritratti tgħid "[s]ome makeup looks I did in the previous years". B'hekk dan il-kumment jagħti x'jifhem li l-appellata kienet ilha wkoll għal diversi snin taħdem fix-xogħol partikolari tagħha. Għalkemm il-Qorti hawnhekk qiegħda tagħti favur l-appellata l-benefiċċju tad-dubju, u tqis li tassew dan kien xogħol li hija għamlet waqt it-taħriġ partikolari tagħha, tikkunsidra li l-*post* fuq imsemmi li tellgħet fuq *Facebook*, juri li l-appellata f'ċertu perijodu kienet qiegħda tittenta tattira l-klijenti. Il-Qorti tikkunsidra li huwa diffiċli li wieħed jargumenta b'mod konvinċenti, li persuna li tgħix fuq l-għajjnuna soċjali tista' tibqa' snin tagħmel xogħol ta' ċertu kwalità mingħajr ma tithallas għalih.

13. Bl-istess mod huwa wkoll diffiċli għall-Qorti li taċċetta l-argument tal-Arbitru dwar il-vettura li tinsab registrata f'isem l-appellata, għaliex il-Qorti tgħid li l-possibilità hija li l-appellata kienet ilha nvoluta f'attività kummerċjali għal diversi snin, anki qabel id-dati in kwistjoni ndikati fid-deċiżjoni tad-Direttur Ġenerali appellant. Tgħid ukoll li r-rapport tal-ispetturi li gie maħluf quddiem l-Arbitru, imma ma sar l-ebda kontro-eżami tal-ispettur partikolari sabiex jiġi kkontestat il-kontenut tiegħu, hemm indikat li s-sit '*Smashing Darling X*' li gie

maħluq mill-appellata, kien ilu miftuħ sa mill-14 ta' Lulju, 2013. Kif tajjeb ġie osservat fl-istess rapport, in-natura ta' dan is-sit għal għanijiet kummerċjali, hija ovvja mill-kumment *"for collaborations and business enquiries please contact me on smashingdarling@gmail.com"*.

14. Barra minn hekk l-argument tal-Arbitru dwar il-moda, ftit jista' jiġi mifhum, għaliex il-Qorti tikkunsidra li hija l-appellata stess fin-nota ta' sottomissjonijiet tagħha li tispjega li l-aġir li hija kienet qiegħda taddotta, *"...isegwi l-prassi popolari li ħolqu s-celebrity influencers"*. Aktar tard fl-istess nota ta' sottomissjonijiet tagħha, l-appellata tammetti meta tispjega l-kumment tal-ispettorat dwar 'kollaborazzjonijiet' li *"fil-maġġor parti ta' istanzi, kif inhu dak fil-każ tal-esponenti, id-ditta toffri xi PRODOTTI/I in return illi hija tkun tellgħet ritratt fejn tkun issemmija dik id-ditta partikolari. Enfasi trid issir fuq il-fatt illi l-esponenti, fil-każ ta' ċertu kollaborazzjonijiet, bħal pereżempju dak ta' Lumija Swimwear, ma tircievix flus – jew jekk irċeviet, kienu ammonti minimi li żgur ma jistgħux jitqiesu bħala introjtu!"*. L-appellata taċċetta li *"...hija għandha numru sostanzjali ta' followers"*, u għalhekk ftit jista' jitwemmen li dan kollu hija tagħmlu mingħajr l-ebda introjtu ta' kwalunkwe tip. Wara kollox, l-appellata affaċċjata b'allegazzjoni daqstant serja fil-konfront tagħha, kif sostanzjata bi provi li l-Qorti tqis indubitabbli, ma ħadet l-ebda inizjattiva sabiex turi l-kuntrarju permezz ta' prova wkoll sabiex tikkorrabora l-ispegazzjonijiet kollha tagħha ta' dak li kienet l-attività attwali tagħha. Għalhekk, fejn l-appellata kkontendiet fl-imsemmija nota ta' sottomissjonijiet tagħha, li d-Direttur Ġenerali appellant kien naqas milli jressaq prova li kienet turi li l-vetturi reġistrati f'isimha kienet xtrathom proprju hi, il-Qorti filwaqt li tagħraf li skont il-liġi senjatament l-artikolu 562 tal-Kap. 12, min jallega għandu jipprova,

tagħraf ukoll li fil-każ odjern ġaladarba l-vetturi huma reġistrati f'isimha, l-preżunzjoni hija li dawn inxtraw minnha. Kien jispetta proprju lilha li turi l-kuntrarju dwar is-sors tal-fondi tal-prezz tal-akkwist.

15. Il-Qorti għalhekk tikkunsidra li kuntrarjament għal dak li kkonkluda l-Arbitru, il-provi miġjuba mid-Direttur Ġenerali appellant kellhom iservu sabiex jiġi miċhud l-appell tal-appellata. Kien jinkombi proprju fuqha ġaladarba li kienet qiegħda tikkontesta dawn il-provi, li turi permezz tal-argumenti u sottomissjonijiet tagħha, iżda anki permezz ta' xi prova, li dawn kienu infondati.

16. Għandu wkoll jiġi mfakkar li l-appellata bid-deċiżjoni appellata, ġiet infurmata li r-rata tal-*Allowance* tat-Tfal kienet ser tonqos għal €8.66 fil-ġimgħa sakemm tirregolarizza l-pożizzjoni tagħha. Għalhekk jekk tassew kif qiegħda tinsisti l-qliġh mill-attività tagħha kien wieħed minimu, hija xorta waħda kellha tinforma lid-Direttur Ġenerali appellant bil-bidla fiċ-ċirkostanzi tagħha. Jiġi osservat ukoll, li kif spjegat fir-rapport tal-ispetturi, id-Direttur Ġenerali appellant qiegħed jitlob lura biss il-pagamenti żejda li saru wara d-9 ta' Mejju, 2018, li hija d-data meta nholqot il-paġna fuq *Facebook* bl-isem "*Allyson Gaffarena/Makeup Artist*", u mhux lura għas-sena 2013 meta hija kienet holqot il-paġna suriferita "*Smashing Darling X*". Iżda hawnhekk fl-istess rapport kien hemm ġustament indikat li "*...l-ispettorat ma setax ikun daqstant konvint li l-kontenut mtella' ... huwa b'saħħtu biżżejjed biex permezz tiegħu jiġi ppruvat li l-benefiċċjarja bdiet taħdem b'effett mill-imsemmija data*". Il-Qorti ma tistax tgħid l-istess għal dak li jirrigwarda l-paġna "*Allyson Gaffarena Makeup Artist*".

17. Għaldaqstant il-Qorti tikkunsidra li l-aggravju tad-Direttur Ġenerali appellant huwa ġustifikat, u tilqgħu.

Decide

Għar-raġunijiet premessi, il-Qorti tiddeċiedi dwar l-appell tad-Direttur Ġenerali appellant, billi tilqgħu u tħassar id-deċiżjoni appellata fl-intier tagħha, filwaqt li tikkonferma d-deċiżjoni tad-Direttur Ġenerali appellant tas-26 ta' Ottubru, 2022.

Bl-ispejjeż kollha kontra l-appellata.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Rosemarie Calleja
Deputat Registratur**